

Філософія

УДК 130.2

Головач Наталія Миколаївна
кандидат філософських наук, доцент
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
e-mail: natagol@i.ua

РОЛЬ ЦІННОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ КУЛЬТУРНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

У статті розглядаються цінності та ціннісні орієнтації сучасної людини та їх роль у культурній соціалізації особистості. Розкривається сутність процесу соціалізації, зміни, які відбуваються у сучасному суспільстві, зокрема вплив масової культури на особистість та формування її ціннісних орієнтацій.

Ключові слова: цінності, ціннісні орієнтації, культурна соціалізація, масова культура, сучасні технології, засоби масової комунікації.

Головач Наталія Николаевна, кандидат философских наук, доцент Национальной академии руководящих кадров культуры и искусств

Роль ценностей в процессе культурной социализации личности

В статье рассматриваются ценности и ценностные ориентации современного человека и их роль в культурной социализации личности. Раскрывается сущность процесса социализации, изменения, которые происходят в современном обществе, в том числе влияние массовой культуры на личность и формирование ее ценностных ориентаций.

Ключевые слова: ценности, ценностные ориентации, культурная социализация, массовая культура, современные технологии, средства массовой информации.

Golovach Nataliya, Ph.D (Philosophy), Associated Professor, National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts

The role of values in cultural socialization of personality

In the paper the value and values of modern humans and their role in the cultural socialization. Also the essence of the socialization process, the changes that occur in society, including the impact of popular culture on personality and the formation of its values.

Keywords: values, valued orientations, cultural socialization, popular culture, modern technology, media culture.

На сучасному етапі в українському суспільстві відбуваються трансформаційні процеси, які торкаються усіх сфер життєдіяльності людини і змінюють її систему переконань, моральні принципи, цінності та ідеали. Між тим, ціннісна система, яка існувала в українському суспільстві до тепер руйнується та формується нова. Культурний простір постійно змінюється, створюючи нові цінності, норми, ідеали, впливає на свідомість кожної людини, на її систему цінностей. Цінності відіграють важливу роль у життєдіяльності суспільства, адже являють собою переконання людей про норми і моделі поведінки у суспільстві та життєві цілі. А тому необхідно приділяти особливу увагу формуванню ціннісних орієнтацій сучасної молоді, адже в сучасних умовах дедалі важче протистояти поширенню користолюбства, інфантилізму. Крім того, у певних верств населення спостерігається зниження загальнолюдських цінностей, таких як гідність, порядність, здатність до співпереживання, а боротьба за виживання все більше характеризує частину українського суспільства. Безумовно, це впливає на формування ціннісних орієнтацій особистості, на процес її соціалізації, який є важливою умовою розвитку суспільства. Аналіз останніх досліджень і публікацій вказує на те, що за останні десятиріччя в нашій країні проблема цінностей і ціннісних орієнтацій набула особливої актуальності, так як ціннісна система, що існувала впродовж багатьох десятиліть, зруйнувалась, а формування нової відбувається повільно і з суперечностями, так як проходить поза чітко визначеними рамками ціннісних орієнтирів. Тому на сучасному етапі набувають актуальності дослідження цінностей та ціннісних орієнтацій особистості, зокрема ролі цінностей у культурній соціалізації сучасної людини.

Дослідженням цінностей та соціалізації особистості присвячені праці, як зарубіжних, так і вітчизняних науковців, зокрема: Ю. Бабенко вивчає духовну культуру української молоді та фактори її соціалізації; О. Горшкова досліджує цінності як основу соціалізації та духовного розвитку особистості; Є. Кубякін аналізує вплив масової культури на соціалізацію; І. Лар'яновський вивчає соціокультурні трансформації та проблеми цінностей; Л. Морозова аналізує формування ціннісного світу сучасної молоді; О. Поліщук досліджує ціннісний орієнтир соціалізації особистості; О. Савчук аналізує динаміку ціннісних орієнтацій української молоді; Т. Спіріна вивчає соціокультурну діяльність, як засіб форму-

вання життєвих цінностей молоді; І. Шапошникова досліджує формування ціннісних орієнтацій сучасної української молоді та інші.

Невирішені питання у дослідженні ролі цінностей у процесі культурної соціалізації особистості полягають у поглибленому аналізі та виявленні пріоритетних цінностей у культурній соціалізації сучасної людини. Тому метою статті є дослідження ролі цінностей у процесі культурної соціалізації особистості на сучасному етапі розвитку суспільства. Для вирішення мети статті були поставлені такі завдання: – розкрити сутність та значення цінностей і ціннісних орієнтацій у сучасних умовах розвитку суспільства; – проаналізувати процес соціалізації особистості та визначити роль культури у даному процесі; – виокремити зміни у життєвих пріоритетах та цінностях особистості за сучасних умов розвитку суспільства.

У нашій країні проблема цінностей і ціннісних орієнтацій за останні десятиріччя набула особливої актуальності. Цінності становлять основу культури і є регулятором життєдіяльності людей, служать критеріями їх вчинків, а завдяки ціннісним орієнтирам у суспільстві формуються різного рівня мотиви і цілі людей. Якщо взяти цінності та ціннісні орієнтації сукупно, то вони по-перше, створюють духовну культуру людських спільнот, по-друге, через виявлення своєї соціальної значимості, що розкриває себе у діях конкретних індивідів і груп, формують загальну культуру поведінки людей [5].

Цінності виконують такі важливі функції, як інтеграція, соціалізація, комунікація, організація. Цінності за своїми функціями не лише націлені в майбутнє, але і діють як культурні традиції, звичаї, усталені норми, завдяки чому забезпечується зв'язок з минулим, що має особливе значення при вихованні патріотичних почуттів, засвоєння родинних обов'язків у моральному значенні.

Взагалі світ цінностей багатоманітний, він охоплює матеріальні і духовні, соціальні і політичні, естетичні та етичні цінності. Інколи їх поділяють на "нижчі" (матеріальні) та "вищі" (духовні). Проте матеріальні, біологічні, вітальні, тобто життєво необхідні, життєво забезпечувальні цінності не менш важливі для людини, ніж духовні, інтелектуальні, політичні тощо [7]. Також цінності поділяються відповідно до їх носіїв, а саме на індивідуальні, групові, громадські, вселюдські. Сучасне людство визначило систему цінностей, які носять загальнолюдський характер, а це цінності самого життя, добра, свободи, істини, правди, творчості, краси, віри, любові, які є стабільними та пріоритетними для суспільства і знайшли закріплення у світових релігійних системах, національних конституціях. Між тим, це не весь перелік цінностей, адже він є невичерпним і пов'язаний із сферою людської життєдіяльності [7].

У суспільстві існує певна ієрархія цінностей, тобто серед усіх цінностей виокремлюються провідні і залежні від них. Ця ієрархія мінлива і залежить від певної історичної епохи та типу культури. Наприклад, О. Поліщук зазначає, що у постіндустріальному, українському суспільстві пріоритетними визначаються загальнолюдські цінності, спостерігається помітний рух до зміни споживацьких орієнтацій постматеріальними цінностями, виникнення нового типу попиту, але не на продукти, а на стиль життя. Останній, включає усвідомлення значення людського існування, прагнення до участі в прийнятті соціально-політичних та економічних рішень, соціальної справедливості, широкого вибору соціальної ролі, а тому гроші як винагорода за працю поступаються місцем цінностям самореалізації, саморозвитку, участі в організації та керівництві політичними партіями, державою тощо [7]. На перше місце також виходять такі цінності, як освіта, сім'я, виховання дітей, захоплююча робота, а в останній час і національні цінності.

Ціннісні орієнтири відіграють важливу роль у соціалізації особистості, а саме дають установку особистості на ті чи інші цінності матеріальної та духовної культури суспільства. Кожній людині притаманна індивідуальна специфічна ієрархія особистих цінностей, які є ланкою між духовною культурою суспільства та духовним світом особистості, між суспільним і індивідуальним життям. Як правило, для особистих цінностей характерна висока осмисленість, вони відтворюються у свідомості особистості у формі ціннісних орієнтацій та слугують важливим фактором соціальної регуляції взаємовідносин людей і поведінки індивіда [3].

Процес соціалізації є одним з ключових соціальних процесів у соціумі, який покликаний забезпечити спадкоємність поколінь, культури, традицій та знаходиться під впливом політичних, економічних, соціальних, культурних чинників. Між тим, на думку Т. Спіріної, нині входження молоді людини у соціум та набуття навиків перспективної організації життєдіяльності все менше опосередковується звичаями та традиціями, що підтверджують соціологічні дослідження, які виявляють серед молодих людей розгубленість, втрату ідеалів, песимістичне ставлення до життя [9].

Слід підкреслити, що культура є важливим інститутом соціалізації особистості, а соціалізуюча функція культури зорієнтована на передаванні і засвоєнні культурного спадку. Засвоюючи культуру, людина набуває свого духовного змісту, а саме моральних уявлень, поглядів, стереотипів поведінки і самовираження, естетичних смаків тощо, а в процесі соціалізації здійснюється взаємодія індивідуальних та культурних процесів.

Культура, як засіб соціалізації, контролює, регулює, впорядковує поведінку, а соціалізація має на меті ввести людину в певне культурне поле, навчити жити у суспільстві, зважаючи на інших людей, тобто соціалізація молоді людини охоплює всі сфери її життєдіяльності, впливає на вибір способу життя [1]. Механізм соціалізації включає в себе зовнішні фактори, зокрема цілеспрямований вплив соціокультурного середовища, у якому людина постійно перебуває, виховується і формується як особистість (її норми, цінності, соціальні очікування, стандарти поведінки, які засвоюються через агентів соціалізації) та внутрішні фактори до яких відносять соціальну активність самої особистості (самостійність у виборі та засвоєнні

знань, уміння зіставляти різні точки зору, критично їх оцінювати). Як зауважує І. Шапошникова, важливим критерієм відмінності зрілої особистості та особистості інфантильної є диференційована самооцінка, здатність самостійно приймати рішення, керуючись тією системою ціннісних орієнтацій, яка сформувалась у процесі соціалізації під впливом перетворень сучасного українського суспільства [10].

Проте зміни, які відбуваються у сучасному українському суспільстві, впливають на рівень культури населення, оскільки нині українська культура розвивається переважно нерівномірно. Можна погодитись з думкою Ю.Бабенко, що від рівня духовної культури населення, зокрема молоді, формуються стилі її життя, а через значний вплив сучасних технологій, таких як телефонів, комп'ютерів, телевізорів, Інтернету, високого темпів росту автоматизації суспільного життя, кардинально змінилися і погляди на саме життя, його сенс та сутність. Життя сучасної людини стало більш пасивним, інертним, у деяких випадках навіть бездіяльним, а для молоді характерним стало захоплення комп'ютерними іграми, телефонними розмовами, спілкуванням через Інтернет, сучасними нетиповими музичними течіями. Як наслідок в Україні спостерігається низький рівень захоплення образотворчим мистецтвом, класичною музикою, художньою літературою, яка в останні роки в Європі почала набувати істотного значення серед культурних цінностей [1]. А зміна духовно-ціннісних орієнтацій, поява альтернативних стилів у мистецтві, утвердження нових суспільних ідеалів та моральних норм впливають на суспільні процеси із силою не меншою ніж чинники суто матеріальні. Крім того, на думку І. Лар'яновського, сукупний вплив духовно-ціннісних складових людського буття на хід історичних подій у сучасному світі неухильно зростає [5].

Як слушно зауважує О.Бойко, сучасна людина переважно стає пасивним, відчуженим споживачем, що споживає не лише товари та послуги, а також і кінофільми, газети, журнали, спортивні ігри, розваги тощо, як наслідок людина намагається привласнити якомога більше розваг, культури і всього іншого, але при цьому відсутня диференціація того, що людина споживає в культурній сфері, тобто вона просто поглинає все, що їй пропонує мас-медіа [2].

Свідомість сучасної людини, на думку Є. Кубякіна, перебуває під впливом творів масової культури, а саме численних серіалів, художніх фільмів, музичних записів, навіть рекламних роликів, які діють як якась "система", що, в свою чергу, впливає на відчуженість від культурної спадщини минулих поколінь, відмова від духовних цінностей та ідеалів на користь сьогочасної наживи, нехай навіть шляхом порушення норм і законодавства. "Гламурне", "сяюче" з екранів телевізорів життя діє на молодь як наркотик, яким хочеться володіти, а це досить небезпечно, так як економічне становище нашої держави не дозволяє забезпечити високий або середній рівень життя для більшості молоді, а тому буде наростати дисбаланс між завищеними потребами (ідеалами масової культури) і реальними можливостями їх задоволення. Також масова культура, за допомогою серіалів, художніх фільмів, романів, реклами тощо формує такі ідеали, які практично неможливо зустріти в реальному житті [4].

Адже на сьгодні масова культура все частіше реалізується як поп-культура, для якої характерні ознаки низької культури. Споживаючи такі твори молодь все більше деградує, стаючи нездатною сприймати серйозні твори. Однією з вагомих функцій масової культури стала компенсаторна, яка пов'язана зі здатністю творів масового мистецтва без серйозних зусиль з боку людини дати йому необхідну дозу емоцій і переживань, відсутніх у повсякденному розміреному житті, але необхідних для людини. Багато в чому мас-культура стала релігією нового часу.

Взагалі розвиток масової культури, зростання її популярності серед населення неможливо уявити без прогресу комунікативних технологій, що полегшують тиражування, поширення культурної продукції. Проте засоби масової комунікації не просто виступають інструментом "стихийної" соціалізації – вони слугують засобом трансляції на ще не повністю сформовану свідомість молоді установок, зразків, міфів і стереотипів масової культури. Очевидно, що в більшості випадків процеси соціалізації молоді відбуваються в контексті масової культури, як наслідок у молоді формуються завищені очікування і потреби [4].

За останнє десятиліття в структурі життєвих пріоритетів молоді стався перехід від спрямованості на самореалізацію і альтруїстичні цінності до переважної спрямованості на розваги, фізичну насолоду і особисте благополуччя. Більшість молоді обирає прагматичну орієнтацію, пріоритет матеріальних цінностей над духовними. Проте, багато хто з них шукає можливість поєднати духовні та прагматичні цінності і їх можна назвати "культурними прагматиками". Наприклад, за даними дослідженнями, найбільш значущими виявилися такі цінності, як здоров'я – 72% досліджуваних поставили цю цінність на перше місце; власне благополуччя – 68 %; фізична насолода – 56 % поставили цю цінність на перше місце та розваги – 31%. Найменш значущими для молоді виявилися наступні цінності: свобода (21%), благополуччя близьких друзів (18%), чесність (14%), доброта (4%) [8].

Як зауважує О. Савчук, одночасно з'явилася і інша спільність людей, чия особиста ідентифікація не співпадає з соціальною ідентифікацією, група аутсайдерів, які не приймають ринковий варіант розвитку. Це призводить до моральної деградації особи і зниження цінності людського життя, примітивізує сенс людського життя, провокує асоціальні і протиправні форми самореалізації (злочинність, алкоголізм, наркоманія, проституція), обумовлює масове поширення містичних уявлень, рухів і нетрадиційних культів, що представляють реальну небезпеку для морального здоров'я молоді, послаблює і руйнує механізми культурної спадкоємності, збереження самобутності вітчизняної культури.

Водночас можна погодитися з думкою О. Савчук, що некоректно пояснювати кризу ціннісних орієнтацій лише експансією масової культури Заходу, яка супроводжує інтеграцію у світову економічну

систему. Багато в чому виникненню кризової ситуації сприяли події внутрішнього життя країни і хід історичних подій в минулому [8].

Утім, всесвітній історичний процес, як зазначав П. Сорокін та його послідовники, – це низка соціокультурних трансформацій, що відбуваються унаслідок "переоцінки цінностей", коли старі базові цінності зазнають кризи та витісняються на периферію суспільного життя. Замість них приходять цінності нові, вони викликають у людей ентузіазм, ними захоплюються, а тому нова система цінностей перемагає, але ця перемога ніколи не буває остаточною, так як неухильно настає для будь-яких цінностей епоха розпаду та кризи [5].

Сучасна цивілізація наголошує на новітніх цінностях: цінності життя людини, толерантності, відповідальності. Цими цінностями керується і Європейський Союз, в якому, крім зазначених цінностей, діють ще й такі, як демократія, дотримання прав людини, рівність всіх перед законом, ринкова економіка і чесна конкуренція, підзвітність влади суспільству, високий рівень добробуту людей, збереження культурної спадщини і довкілля [7].

Проте сьогодні, як зазначає О. Поліщук, наше суспільство тріщить по швах, так як сім'я, школа, церква, однолітки, засоби масової інформації, політичні партії, громадські рухи і безліч субкультур рекламують досить відмінні одне від одного цінності. Пошук себе, своєї індивідуальності є результатом не відсутності вибору в "масовому суспільстві", а в його різноманітності і складності [7].

Отже, життя сучасного українського суспільства демонструє, що цінності не тільки визначають розвиток суспільства, а й самі залежать від його розвитку. Переважаючи в певний період історії, цінності становлять духовну атмосферу суспільства, а соціальні інститути транслиують суспільно визнані цінності, забезпечують саморозвиток і самозбереження суспільства. Через соціалізацію забезпечується спадкоємність історичного розвитку, а процес соціалізації здійснюється як засвоєння індивідом надбань культури на основі навчання та виховання, засвоєння нею соціальних ролей, суспільного та власного досвіду. Проте на сучасному етапі проблема формування ціннісних орієнтацій молоді є відображенням складностей процесу її соціалізації: з одного боку, на молоду людину впливає суспільство, а з іншого – сама молода людина активно та вибірково засвоює попередній досвід соціуму, знання, норми, цінності, традиції, що накопичуються і передаються від покоління до покоління. Від того, наскільки ефективно будуть засвоєні ті чи інші цінності і яким чином будуть вироблятися потреби та інтереси, залежить рівень успішної соціалізації.

Література

1. Бабенко Ю.А. Духовна культура української молоді та фактори її соціалізації / Юлія Анатоліївна Бабенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : academy-journals.in.ua/index.php/topicalissues/.../171.
2. Бойко О. Вплив сучасних соціокультурних тенденцій на сферу дозвілля / О. Бойко // Світгляд – Філософія – Релігія : збірник наукових праць. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2013. – Вип. 4.- С. 249-259.
3. Горшкова О.Г. Цінності – основа соціалізації та духовного розвитку особистості [Електронний ресурс] / О.Г. Горшкова. – Режим доступу : vuzlib.com > Психологія.
4. Кубякин Е.О. Особенности воздействия массовой культуры на социализацию российской молодежи / Евгений Олегович Кубякин // Общество: философия, история, культура. – Издательский дом "ХОРС". – 2011. – № 1-2. – С. 24-27.
5. Лар'яновський І. С. Соціокультурні трансформації та проблема цінностей [Електронний ресурс] / І.С. Лар'яновський. – Режим доступу : www.rusnauka.com/32_PWMN.../55145.doc.htm.
6. Морозова Л. П. Аспекти формування ціннісного світу сучасної молоді / Л.П. Морозова // Наукові записки. – КМ "Academia", 2003. – Т. 22. – Ч. I. – С.86-91.
7. Поліщук О.С. Ціннісний орієнтир соціалізації особистості як громадянина України / О. С. Поліщук // Гілея: науковий вісник : Збірник наукових праць. – 2009. – Вип. 18. – С. 194-203.
8. Савчук О.В. Динаміка ціннісних орієнтацій української молоді / О.В. Савчук // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки: Збірник наукових праць. – К.: Логос, 2012. – Вип.16. – С. 60-67.
9. Спіріна Т. Соціокультурна діяльність, як засіб формування життєвих цінностей молоді у вільний від навчання час / Тетяна Спіріна // Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. – Івано-Франківськ: Плай, 2005. – Вип. 11. – С. 138-145.
10. Шапошникова І.В. Формування ціннісних орієнтацій сучасної української молоді / І.В. Шапошникова // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : міжвузів. зб. наук. пр. Запоріжжя : Астропринт. – 2013. – Вип. 57. – С. 181-187.

References

1. Babenko Yu.A. Dukhovna kultura ukrainskoi molodi ta faktory yii sotsializatsii / Yuliia Anatoliivna Babenko [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : academy-journals.in.ua/index.php/topicalissues/.../171.
2. Boiko O. Vplyv suchasnykh sotsiokulturnykh tendentsii na sferu dozvillia / O. Boiko // Svitohliad – Filosofiia – Relihiia : zbirnyk naukovykh prats. – Sumy : DVNZ "UABS NBU", 2013. – Vyp. 4.- S. 249-259.
3. Horshkova O.H. Tsinnosti – osnova sotsializatsii ta dukhovnoho rozvytku osobystosti [Elektronnyi resurs] / O.H. Horshkova. – Rezhym dostupu : vuzlib.com > Psykholohiia.
4. Kubiakin E.O. Osobennosti vozdeistviia massovoi kul'tury na sotsializatsiiu rossiiskoi molodezhi / Evgenii Olegovich Kubiakin // Obshchestvo: filosofii, istoriia, kul'tura. – Izdatel'skii dom "KhORS". – 2011. – № 1-2. – S. 24-27.
5. Larianovskiy I. S. Sotsiokulturni transformatsii ta problema tsinnostei [Elektronnyi resurs] / I.S. Larianovskiy. – Rezhym dostupu : www.rusnauka.com/32_PWMN.../55145.doc.htm.

6. Morozova L. P. Aspekty formuvannia tsinnisnoho svitu suchasnoi molodi / L.P. Morozova // Naukovi zapysky. – KM "Academia", 2003. – Т. 22. – Ch I. – S.86-91.
7. Polishchuk O.S. Tsinnisnyi oriientyr sotsializatsii osobystosti yak hromadianyna Ukrainy / O. S. Polishchuk // Hileia: naukovyi visnyk : Zbirnyk naukovykh prats. – 2009. – Vyp. 18. – S. 194-203.
8. Savchuk O.V. Dynamika tsinnisnykh oriientatsii ukrainskoi molodi / O.V. Savchuk // Aktualni problemy sotsiologii, psykholohii, pedahohiky: Zbirnyk naukovykh prats. – K.: Lohos, 2012. – Vyp.16. – S. 60-67.
9. Spirina T. Sotsiokultura diialnist, yak zasib formuvannia zhyttievkykh tsinnosteï molodi u vilnyi vid navchannia chas / Tetiana Spirina // Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Pedahohika. – Ivano-Frankivsk: Plai, 2005. – Vyp. 11. – S. 138-145.
10. Shaposhnykova I.V. Formuvannia tsinnisnykh oriientatsii suchasnoi ukrainskoi molodi / I.V. Shaposhnykova // Sotsialni tekhnologii: aktualni problemy teorii ta praktyky : mizhvuziv. zb. nauk. pr. Zaporizhzhia : Astroprint. – 2013. – Vyp. 57. – S. 181-187.

УДК: 378.6.014(477): 35.077.6

Купрій Тетяна Георгіївна
кандидат історичних наук,
доцент кафедри філософії
Київського університету ім. Бориса Грінченка
e-mail: kupriyt@ukr.net ; t.kuprii@kubg.edu.ua

ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІЙ АНАЛІЗ РИЗИКІВ ТА НАДБАНЬ ПРИВАТНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ПРИЙНЯТТЯ НОВОГО ЗУ "ПРО ВИЩУ ОСВІТУ"

У статті аналізується концепція та нормативна, освітня, суспільна інтенція приватного вищого навчального закладу України у сучасних реаліях. На основі гуманітарно-філософського розуміння сутності освіти та її феноменологічної ваги у сучасному суспільстві автор намагається сформулювати базові засади діяльності вищої приватної школи в Україні. Аналіз існуючих проблем та очікуваних результатів трансформації ВНЗ приватної форми визначає розробку світоглядно-ціннісних та загальнотеоретичних аспектів навчальної та суспільної роботи в контексті імплементації нового Закону України "Про вищу освіту".

Ключові слова: приватна освіта, вищий навчальний заклад, якість освіти, освітня діяльність, освітня послуга.

Купрій Тетяна Георгіївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії Київського університету імені Бориса Грінченка

Философско-образовательный анализ рисков и достояний частного высшего образования в контексте принятия нового ЗУ "О высшем образовании"

В статье анализируется концепция и нормативная, образовательная, общественная интенция частного высшего учебного заведения Украины в современных реалиях. На основе гуманитарно-философского понимания сущности образования и его феноменологического веса в современном обществе автор пытается сформулировать базовые принципы деятельности высшей частной школы в Украине. Анализ существующих проблем и ожидаемых результатов трансформации ВУЗ частной формы определяет разработку мировоззренческо-ценностных и общетеоретических аспектов учебной и общественной работы в контексте имплементации нового Закона Украины "О высшем образовании".

Ключевые слова: частное образование, высшее учебное заведение, качество образования, образовательная деятельность, образовательная услуга.

Kupriy Tatyana, candidate of historical sciences, associate professor of department of philosophy Boris Grinchenko Kyiv University

A philosophical-educational analysis of risks and properties of private higher education is in the context of acceptance of new Law of Ukraine "About higher education"

In the article conception of private higher educational establishment of Ukraine is analysed and him normative, educational, public intentio in modern realities. On the basis of the humanitarian philosophical understanding of essence of education in modern society, it phenomenological weight, an author tries to formulate base principles of activity of Ukrainian higher private school. The analysis of existent problems and expected results of transformation of higher educational establishment of private form is determined development of the view-valued and in-theoretical aspects of educational and public work in the context of implementation of new educational law "On higher education".

Keywords: private education, higher educational establishment, quality of education, educational activity, educational favour.

У процесі становлення громадянського суспільства важливим є існування альтернативної приватної освіти, постійна її підтримка з боку держави, органів місцевого самоврядування і суспільних організацій. Обов'язком держави є реальне створення рівноправних умов для функціонування навчальних закладів усіх форм власності, подолання багаторічної неузгодженості законодавства щодо їхньої діяльності, забезпечення можливостей вибору, соціальної справедливості щодо всіх громадян, отримання поваги з боку громадськості до освітньої діяльності.